

HODNOTENIE HABILITAČNEJ PRÁCE

POSUDOK OPONENTA PRÁCE

Názov práce: **Aktuálne výzvy mestského a regionálneho rozvoja**

Autor: **Ing Kamila Borseková, PhD**

Odbor habilitačného konania *verejná správa a regionálny rozvoj*

Akad. rok: *2020/2021*

a inauguračného konania:

Oponent: **doc. RNDr. Petr RUMPEL, Ph.D.**

Pracovisko oponenta: **Katedra sociálnej geografie a regionálneho rozvoje, Prírodovedecká fakulta,
Ostravská univerzita**

KOMENTÁR OPONENTA HABILITAČNEJ PRÁCE

AKTUÁLNOSŤ ZVOLENEJ TÉMY HABILITAČNEJ PRÁCE:

Vzhľadom k tomu, že väčšina článkov autorky bola publikovaná v prestížnych odborných zahraničných časopisoch v niekoľko málo posledných rokoch, tak nelze pochybovať o aktuálnosti jej výskumu a tém. Avšak musíme sa tiež zamyslieť nad cieľmi, koncepciami a termínmi s nimiž habilitantka pracovala. Cieľom habilitačnej práce bolo „prostredníctvom súboru siedmich štúdií reflektovať vybrané aktuálne výzvy mestského a regionálneho rozvoja, analyzovať možné súvislosti medzi týmito výzvami a priniesť nové teoretické poznatky, originálne metodické postupy a rámce riešenia výziev mestského a regionálneho rozvoja, ktoré budú uplatniteľné v praxi a pri tvorbe politik. Téma práce pak souvisí s názvem práce „Aktuální výzvy městského a regionálního rozvoje“. Jednotlivý přístup tedy spočívá ve vysoce obecném tématu „městského a regionálního rozvoje“ a dílčích tématech jako jsou a) důraz na využívání lokálních a regionálních specifík (uniqueness) jako konkurenčních výhod b) koncept konkurenceschopnosti měst a regionů c) koncept resilience / odolnosti. Tato témata jsou řešena poslední dvě dekády výzkumů v regionálních vědách ve vyspělých zemích a jsou tudíž nepochybně vysoce aktuální, i když ne průlomově zcela nová či radikálně inovativní. Za vysoce zajímavou a inovativní považují studii „Blessing in disguise“ (2019) zabývající se možnými dlouhodobými pozitivními efekty katastrof na vývoj měst.

METÓDY SPRACOVANIA HABILITAČNEJ PRÁCE:

Autorka používa širokú vysoce diverzifikovanú škálu metód použitých pri vlastných výskumoch a týmto demonštruje výzrálosť ako seniorný výskumník aspirujúci na titul docent. Popisu metód sa venuje kapitola 2.0 a subkapitoly 2.2 a 2.3. Tabuľka č. 2 veľmi dobre demonštruje provázanosť cieľov výskumov, dílčích cieľov, definovanie vzorku výskumu a hlavné použité metódy u jednotlivých štúdií / článkov. Tieto články publikované v odborných zahraničných časopisoch prešli recenzným řízením, pričom recenzenti posuzovali vhodnosť zvolených metód u jednotlivých štúdií. Habilitantka prúkazne disponuje schopnosťou používať ako metódy kvantitatívne, tak i kvalitatívne – respektive je kombinovať.

DOSIAHNUTÉ VÝSLEDKY HABILITAČNEJ PRÁCE A NOVÉ POZNATKY:

Za významné považujú zejména navržený metodologický postup identifikácie a využívání konkurenční výhody na úrovni regionu a výsledky výskumu faktorů konkurenční výhody. Nové a rozhodně přínosné jsou výsledky výskumu vztahu velikosti obce / města a naplňováním parametrů indikátorů inteligentního města. Každá dílčí studie a publikovaný odborný recenzovaný článek, které jsou součástí této habilitační práce přináší nepochybně nové poznatky týkající se konkurenční výhody, konkurenceschopnosti a odolnosti.

PRÍNOS PRE ĎALŠÍ ROZVOJ VEDY A TECHNIKY (UMENIA):

Výzkum a publikace autorky se mohou stát východiskem pro další návazný výzkum vedoucí k rozšíření a aktualizaci poznání v oblasti výzkumů nerovnoměrného rozvoje měst a regionů, konkurenční výhody, regionální konkurenceschopnosti a odolnosti v jejich vzájemné provázanosti a podmíněnosti. Za konkrétní obecný přínos považují pokusy o vysvětlení funkční provázanosti teoretických konceptů. Za dílčí specifický přínos považují výzkum vztahu mezi velikostí města a jeho naplňováním indikátorů inteligentního města. Podobně výzkum katastrof a vlivu na rozvoj měst a regionů považují za velmi přínosný pro teorii regionálního rozvoje a jeho praxi. Autorka rovněž sama prezentuje svůj vlastní pohled na přínosy v kapitole 4. habilitační práce „Přínosy habilitační práce“

PRIPOMIENKY A POZNÁMKY K HABILITAČNEJ PRÁCI:

Hned na úvodních stránkách explicitně pracujete s termínem lokálních a regionálních specifík (uniqueness) a důrazem na jejich využívání v rozvoji (např. tvorba strategií a jejich implementace). Avšak, nedomníváte se, že praktická politika obcí, regionů a nakonec i vlád je spíše plošná nespécifická ve smyslu „one size fits all“? Jsou lokální a regionální specifika zohľadňovaná v praxi regionálního rozvoje dostatečně ve smyslu „place based policy“ nebo spíše převládají plošná „necitlivá“ opatření?

Na stránce 11. píšete ...města a regiony mají potrebu zabezpečiť bývanie, dopravu, migráciu ...zde jste asi chtěla použít termín „mobilitu“? Nebo skutečně myslíte, že města regiony mají zabezpečovat migraci?

Na stránce 12. ...popisujete 5 druhů kapitálu (Martin 2004)...avšak opomíjíte finanční kapitál. Proč?

Zmiňujete na s.13. „strategii inteligentní specializace“. Citace však chybí.

Na s.43 konstatujete, že ...transformácia postsocialistických regionov sa este neskončila a kapitalistické regiony dosahujú lepšie výsledky. Nejedná sa o nadmernou generalizaci? Není obrazec regionální výkonnosti daleko pestřejší?

Na s.49 zmiňujete hyperdynamické koridory (Tellier 2009). Mohla byste koncept vysvětlit z pohledu teorie a také praxe regionálního rozvoje Slovenska.

Na straně 61. prezentujete výsledky výzkumu a konstatujete ...že, větších městech je v průměru vyšší ekologické povedomi než ve městech střední velikosti. Jaké máte vysvětlení pro tento fenomén? Nejedná se jen o deklaratorní vyjádření (naplnění očekávání výzkumníka respondentem v souladu s normativními postoji), který může být v rozporu s reálnými hodnotami a chováním obyvatel větších měst?

OTÁZKY K RIEŠENEJ PROBLEMATIKE:

Proč jste si zvolila určité výzvy (challenges) a jiné ne? Jaký byl výběr výzev podrobených dalšímu zkoumání?

Na straně 9. konstatujete, že ...“dříve bylo územní plánování poměrně jednotné, současně je však značně diferencované, avšak ještě ne dostatečně“. Co zcela konkrétně chápete pod pojmem „územní plánování“? Jak a proč by mělo být diferencované? O jakých obdobích hovoříte (konkrétní roky) a kde vlastně (země, regiony)?

Prosím o hlubší vysvětlení termínu „smart / inteligentní konkurenční výhoda“ popř. „smart územní rozvoj“.

Na straně 38. konstatujete, že ...stále chýba všeobecně přijímaná definícia inteligentního města. Mohla byste se pokusit o vlastní definici a vymezení?

Na s.43 konstatujete, že ...transformácia postsocialistických regionov sa este neskončila a kapitalistické regiony dosahujú lepšie výsledky. Nejedná se o nadměrnou generalizaci? Není obrazec regionální výkonnosti daleko pestřejší?

Na s.49 zmiňujete hyperdynamické koridory (Tellier 2009). Mohla byste koncept vysvětlit z pohledu teorie a také praxe regionálního rozvoje Slovenska.

Na straně 59. konstatujete, že ...regionálne plánovanie šíté na mieru a využitie navrhnutého metodologického rámca môže pomôcť pri stanovení vhodných politických opatrení a harmonizovaní 2 cieľov – konkurenceschopnosti a odolnosti. Pokuste se definovat příklady zcela konkrétních politických opatření ve strukturálně odlišných městech a regionech.

Na straně 61. prezentujete výsledky výzkumu a konstatujete ...že, větších městech je v průměru vyšší ekologické povedomi než ve městech střední velikosti. Jaké máte vysvětlení pro tento fenomén? Nejedná se jen o deklaratorní vyjádření (naplnění očekávání výzkumníka respondentem v souladu s normativními postoji), který může být v rozporu s reálnými hodnotami a chováním obyvatel větších měst?

SPLNENIE SLEDOVANÝCH CIEĽOV HABILITAČNEJ PRÁCE:

Cílem habilitační práce bylo „prostřednictvím souboru siedmich studií reflektovat vybrané aktuální výzvy mestského a regionálního rozvoja, analyzovat možné súvislosti medzi těmito výzvami a priniesť nové teoretické poznatky, originálne metodické postupy a rámce riešenia výziev mestského a regionálního rozvoja, ktoré budú uplatniteľné v praxi a pri tvorbe politik. V tomto smyslu považuji definované ciele práce za splněné – viz další části tohoto posudku.

CELKOVÉ ZHODNOTENIE HABILITAČNEJ PRÁCE A ZÁVER:

Habilitační práce zcela odpovídá požadavkům kladeným na tento typ práce jak bylo konstatováno již výše v dílčích hodnoceních. Po úspěšné obhajobě doporučuji udělit autorce titul docent v oboru Veřejná správa a regionální rozvoj.

Predloženú habilitačnú prácu na základe predchádzajúceho hodnotenia

ODPORÚČAM prijať k obhajobe

a po jej obhájení navrhujem udeliť vedecko-pedagogický titul "docent (doc.)"

Podpisom na tomto posudku zároveň súhlasím s licenčnými podmienkami obsiahnutými v licenčnej zmluve na použitie posudku záverečnej práce, ktorá je súčasťou tohto posudku.

Dátum: 31.08.2021

podpis autora posudku